

Opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1125, z 2016 r. poz. 1165, 1228, 2255, z 2017 r. poz. 60.

U S T A W A

z dnia 21 grudnia 2000 r.

o dozorze technicznym

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady, zakres i formy wykonywania dozoru technicznego oraz jednostki właściwe do jego wykonywania.

Art. 2. 1. Dozorem technicznym są określone ustawą działania zmierzające do zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania urządzeń technicznych.

2. Dozór techniczny jest wykonywany przez jednostki dozoru technicznego.

3. Wykonywanie dozoru technicznego przez jednostki dozoru technicznego nie zwalnia projektujących, wytwarzających, eksploatujących, naprawiających i modernizujących urządzenia techniczne od odpowiedzialności za jakość i stan tych urządzeń, mające wpływ na ich bezpieczną pracę, zgodnie z przepisami o dozorze technicznym i przepisami szczególnymi.

Art. 3. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) urządzeń technicznych, nad którymi są prowadzone prace naukowo-badawcze;
- 2) górniczych szybowych urządzeń wyciągowych oraz urządzeń technicznych w podziemnych wyrobiskach zakładów górniczych.

Art. 4. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) urządzeniach technicznych – należy przez to rozumieć urządzenia, które mogą stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska wskutek:
 - a) rozprężenia cieczy lub gazów znajdujących się pod ciśnieniem różnym od atmosferycznego,
 - b) wyzwolenia energii potencjalnej lub kinetycznej przy przemieszczaniu ludzi lub ładunków w ograniczonym zasięgu,

- c) rozprzestrzeniania się materiałów niebezpiecznych podczas ich magazynowania lub transportu;
- 2) warunkach technicznych dozoru technicznego – należy przez to rozumieć ustalone przez właściwych ministrów na podstawie ustawy wymagania, jakim powinny odpowiadać urządzenia techniczne;
- 3) jednostkach dozoru technicznego – należy przez to rozumieć Urząd Dozoru Technicznego oraz specjalistyczne jednostki dozoru technicznego;
- 4) specjalistycznych jednostkach dozoru technicznego – należy przez to rozumieć Transportowy Dozór Techniczny i Wojskowy Dozór Techniczny.

Art. 5. 1. Dozorowi technicznemu podlegają urządzenia techniczne w toku ich projektowania, wytwarzania, w tym wytwarzania materiałów i elementów, naprawy i modernizacji, obrotu oraz eksploatacji.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu, z wyłączeniem urządzeń technicznych w elektrowniach jądrowych, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania tych urządzeń.

3. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, objąć przepisami ustawy urządzenia mogące stwarzać inne niż określone w art. 4 pkt 1 zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska, z wyłączeniem urządzeń w elektrowni jądrowej, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania tych urządzeń.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje urządzeń technicznych lub urządzeń mogących stwarzać inne niż określone w art. 4 pkt 1 zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska, podlegające dozorowi technicznemu w elektrowni jądrowej, biorąc pod uwagę realizowane przez te urządzenia funkcje bezpieczeństwa w elektrowni jądrowej.

Art. 6. Urządzenia techniczne powinny być projektowane, wytwarzane, naprawiane, modernizowane oraz eksploatowane zgodnie z ich przeznaczeniem, w sposób zapewniający bezpieczeństwo ich eksploatacji – zgodnie z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi.

Art. 7. 1. Do postępowania przed organami jednostek dozoru technicznego stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

2. W sprawach należących do zakresu działania Urzędu Dozoru Technicznego, o którym mowa w art. 35 ust. 1, organem właściwym, w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, jest Prezes Urzędu, a organem wyższego stopnia – minister właściwy do spraw gospodarki.

3. W sprawach należących do zakresu działania Transportowego Dozoru Technicznego, o którym mowa w art. 42 ust. 1, organem właściwym, w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, jest Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego, a organem wyższego stopnia – minister właściwy do spraw transportu.

4. W sprawach należących do zakresu działania Wojskowego Dozoru Technicznego, o którym mowa w art. 48, organem właściwym, w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, jest Szef Wojskowego Dozoru Technicznego, a organem wyższego stopnia – Minister Obrony Narodowej.

Rozdział 2

Zakres i formy wykonywania dozoru technicznego

Art. 8. 1. Wytwarzanie urządzeń technicznych z zamiarem ich wprowadzenia do eksploatacji odbywa się na podstawie dokumentacji technicznej uzgodnionej z organem właściwej jednostki dozoru technicznego w zakresie zgodności tej dokumentacji z warunkami technicznymi dozoru technicznego, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

2. W toku uzgadniania dokumentacji technicznej ustala się formę wykonywania dozoru technicznego.

3. Zmiana uzgodnionej dokumentacji technicznej wymaga ponownego uzgodnienia z organem właściwej jednostki dozoru technicznego.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki określa, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne dozoru technicznego w zakresie:

- 1) projektowania urządzeń technicznych;
- 2) materiałów i elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji urządzeń technicznych;
- 3) wytwarzania urządzeń technicznych;
- 4) eksploatacji urządzeń technicznych;
- 5) naprawy i modernizacji urządzeń technicznych.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 4, uwzględni w szczególności wymagania dotyczące konstrukcji, obliczeń wytrzymałościowych, wykonania, osprzętu, oznaczeń, materiałów i elementów, naprawy lub modernizacji, zakresu badań technicznych urządzeń i elementów, terminów badań okresowych, rodzaju dokumentacji niezbędnej do objęcia dozorem i potwierdzenia prawidłowości wykonania, spawania, zgrzewania, lutowania, przeróbki plastycznej i obróbki cieplnej, badań nieniszczących oraz obsługi i konserwacji.

5a. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne dozoru technicznego dla urządzeń technicznych lub urządzeń, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 4, w zakresie:

- 1) projektowania,
- 2) materiałów i elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji,
- 3) wytwarzania,
- 4) eksploatacji,
- 5) naprawy i modernizacji,
- 6) likwidacji

– w szczególności wymagania dotyczące konstrukcji, obliczeń wytrzymałościowych, budowy, osprzętu, oznaczeń, materiałów i elementów, zakresu badań technicznych urządzeń, materiałów i elementów, terminów badań okresowych, rodzaju dokumentacji niezbędnej do objęcia dozorem i potwierdzenia kwalifikowania oraz wykonania połączeń nierozłącznych, przeróbki plastycznej i obróbki cieplnej, kwalifikowania i wykonywania badań nieniszczących oraz obsługi i konserwacji, uwzględniając stopień zagrożenia związany z bezpiecznym funkcjonowaniem i eksploatacją tych urządzeń powodowany wpływem promieniowania jonizującego.

6. Jeżeli dla urządzenia technicznego nie ma ustalonych warunków technicznych dozoru technicznego, urządzenie to może być projektowane, wytwarzane, naprawiane lub modernizowane na podstawie warunków technicznych ustalonych z organem właściwej jednostki dozoru technicznego.

7. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego uzgodni warunki techniczne, o których mowa w ust. 6, po stwierdzeniu, że warunki te spełniają wymagania, o których mowa w art. 6.

Art. 9. 1. Urządzenia techniczne oraz materiały i elementy stosowane do ich wytwarzania, naprawy lub modernizacji mogą być wytwarzane, naprawiane lub modernizowane przez wytwarzającego, naprawiającego lub modernizującego, który posiada uprawnienie, wydane w formie decyzji administracyjnej, do ich wytwarzania, naprawiania lub modernizacji, zwane dalej „uprawnieniem”, wydane przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

1a. Uzyskania uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, wymaga także świadczenie usług w zakresie naprawiania lub modernizacji urządzeń technicznych oraz wytwarzania materiałów i elementów stosowanych do ich modernizowania lub naprawiania przez usługodawców, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. a i b ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz. 278, z późn. zm.¹⁾).

1b. Uzyskanie uprawnienia nie jest wymagane, gdy podmiot naprawiający lub modernizujący świadczy taką usługę okazjonalnie i zastosuje właściwą technologię naprawy lub modernizacji, uzgodnioną i nadzorowaną przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

2. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego, na wniosek wytwarzającego urządzenia techniczne oraz materiały i elementy stosowane do ich wytwarzania, naprawiającego lub modernizującego urządzenia techniczne, wydaje uprawnienie po stwierdzeniu, że wytwarzający, naprawiający lub modernizujący spełnia wymagania w zakresie wytwarzania, naprawy lub modernizacji tych urządzeń, a w szczególności:

- 1) wdrożył właściwą technologię wytwarzania, naprawy lub modernizacji;
- 2) posiada urządzenia zapewniające wytwarzanie, naprawę lub modernizację zgodnie z technologią, o której mowa w pkt 1;

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 227, poz. 1367 i Nr 228, poz. 1368.

- 3) zatrudnia pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, określonych w odrębnych przepisach;
- 4) posiada zorganizowaną kontrolę jakości;
- 5) ma możliwość przeprowadzenia badań niszczących i nieniszczących wytwarzanych, naprawianych lub modernizowanych urządzeń technicznych oraz materiałów we własnym laboratorium lub laboratorium uznanym przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

3. Wymagania określone w ust. 2 uważa się za spełnione, jeżeli wytwarzający, naprawiający lub modernizujący urządzenia techniczne posiada system jakości zgodny z Polskimi Normami, zatwierdzony i nadzorowany przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

3a. Prezes Urzędu, Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego i Szef Wojskowego Dozoru Technicznego, każdy w zakresie swojej właściwości, określa wzór wniosku, o którym mowa w ust. 2, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114).

4. Dokument potwierdzający przyznanie uprawnienia zawiera określenie warunków stanowiących podstawę jego wydania, a w szczególności:

- 1) specyfikacje techniczne – dokumenty określające cechy, jakie urządzenie techniczne powinno posiadać w zakresie jakości, parametrów technicznych, bezpieczeństwa lub wymiarów, w tym w odniesieniu do nazewnictwa, symboli, badań i metodologii badań, znakowania i oznaczania urządzenia – które powinny być stosowane przy wytwarzaniu urządzenia technicznego, materiałów i elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji urządzenia technicznego;
- 2) technologie stosowane przy wytwarzaniu, naprawie lub modernizacji urządzeń technicznych;
- 3) materiały stosowane do wytwarzania, naprawy lub modernizacji urządzeń technicznych;
- 4) wymagania dotyczące kontroli jakości urządzeń technicznych.

Art. 10. 1. Wytwarzający, naprawiający lub modernizujący urządzenia techniczne jest obowiązany zawiadomić organ właściwej jednostki dozoru technicznego o wszelkich zmianach warunków określonych w uprawnieniu.

2. Na podstawie zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, organ właściwej jednostki dozoru technicznego podejmuje decyzję o zmianie warunków określonych w uprawnieniu. O podjętej decyzji organ właściwej jednostki dozoru technicznego powiadamia wytwarzającego, naprawiającego lub modernizującego urządzenie techniczne.

Art. 11. 1. W przypadku nieprzestrzegania warunków określonych w uprawnieniu lub wytwarzania materiałów, elementów lub urządzeń technicznych niewłaściwej jakości, mającej wpływ na bezpieczeństwo eksploatacji tych urządzeń, organ właściwej jednostki dozoru technicznego zawiesza uprawnienie.

2. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego, zawieszając uprawnienie, wyznacza termin usunięcia uchybień stanowiących podstawę zawieszenia, po którego upływie, w razie ich nieusunięcia, cofa uprawnienie.

Art. 12. Dozór techniczny nad urządzeniami technicznymi, niezależnie od czynności, o których mowa w art. 8 ust. 1–3, 6 i 7, jest wykonywany w formie:

- 1) dozoru technicznego pełnego;
- 2) dozoru technicznego ograniczonego;
- 3) dozoru technicznego uproszczonego.

Art. 13. 1. Jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej:

- 1) w toku wytwarzania urządzeń technicznych objętych dozorem technicznym pełnym lub ograniczonym organ właściwej jednostki dozoru technicznego sprawdza wykonanie określonych materiałów i elementów stosowanych do wytwarzania tych urządzeń oraz przeprowadza badania typu urządzeń produkowanych seryjnie, a także wykonuje badania techniczne sprawdzające zgodność wykonania urządzeń technicznych z dokumentacją i warunkami technicznymi dozoru technicznego;
- 2) w toku eksploatacji urządzeń technicznych objętych dozorem technicznym pełnym organ właściwej jednostki dozoru technicznego:
 - a) przeprowadza badania urządzenia w warunkach gotowości do pracy – badania odbiorcze,
 - b) wykonuje okresowe i doraźne badania techniczne,
 - c) sprawdza zaświadczenia kwalifikacyjne osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne;

- 3) w toku eksploatacji urządzeń technicznych objętych dozorem technicznym ograniczonym organ właściwej jednostki dozoru technicznego:
 - a) przeprowadza badania urządzenia w warunkach gotowości do pracy – badania odbiorcze,
 - b) wykonuje doraźne badania techniczne,
 - c) sprawdza zaświadczenia kwalifikacyjne osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne;
- 4) w toku wytwarzania urządzeń technicznych objętych dozorem technicznym uproszczonym organ właściwej jednostki dozoru technicznego przeprowadza badania typu oraz sprawdza, czy urządzenia są wytwarzane zgodnie z warunkami określonymi w art. 9 ust. 4.

2. W przypadku zagrożenia utrzymania ciągłości produkcji w zakładzie o ruchu ciągłym organ właściwej jednostki dozoru technicznego jest obowiązany przystąpić do doraźnego badania technicznego w czasie nie dłuższym niż 12 godzin od zgłoszenia zagrożenia.

Art. 14. 1. Urządzenia techniczne objęte dozorem technicznym, z wyjątkiem urządzeń, o których mowa w art. 15 ust. 1, mogą być eksploatowane tylko na podstawie decyzji zezwalającej na ich eksploatację, wydanej przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

2. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1, przeprowadza badania i wykonuje czynności sprawdzające, o których mowa w art. 13 ust. 1, oraz:

- 1) sprawdza kompletność i prawidłowość przedłożonej dokumentacji;
- 2) dokonuje badania urządzenia poprzez sprawdzenie zgodności wykonania tego urządzenia z dokumentacją i warunkami technicznymi dozoru technicznego, a także stanu urządzenia, jego wyposażenia i oznakowań;
- 3) przeprowadza próby techniczne przed uruchomieniem urządzenia oraz w warunkach pracy w zakresie ustalonym w warunkach technicznych dozoru technicznego dla poszczególnych rodzajów urządzeń;
- 4) przeprowadza badanie specjalne ustalone w dokumentacji projektowej urządzenia lub, w technicznie uzasadnionych przypadkach, na żądanie organu właściwej jednostki dozoru technicznego.

3. W technicznie uzasadnionych przypadkach część badań urządzenia technicznego, o których mowa w ust. 2 pkt 2–4, może być przeprowadzona u wytwarzającego urządzenie. Wyniki tych badań oraz stan techniczny urządzenia określa się w protokole badania; wyniki te mogą być uwzględniane przy badaniu urządzenia u eksploatującego, poprzedzającym wydanie decyzji zezwalającej na eksploatację urządzenia.

4. Na podstawie pozytywnych wyników badań i wykonanych czynności, o których mowa w ust. 2, organ właściwej jednostki dozoru technicznego wydaje decyzję zezwalającą na eksploatację urządzenia, w której ustala formę dozoru technicznego, jaką będzie objęte to urządzenie.

Art. 15. 1. Decyzji zezwalającej, o której mowa w art. 14 ust. 4, nie wydaje się dla urządzeń objętych dozorem technicznym uproszczonym lub oznaczonych przez wytwarzającego znakiem dozoru technicznego.

2. Przez oznaczenie znakiem, o którym mowa w ust. 1, wytwarzający stwierdza, że urządzenie techniczne zostało wyprodukowane w sposób zgodny z warunkami określonymi w art. 9 ust. 4.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzór znaku dozoru technicznego.

Art. 15a. O ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej, w przypadku zmiany eksploatującego urządzenie techniczne, nowy eksploatujący wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki poprzedniego eksploatującego wynikające z decyzji, o której mowa w art. 14 ust. 1, pod warunkiem że:

- 1) od ostatniego badania okresowego urządzenia technicznego nie wprowadzono zmian dotyczących jego eksploatacji, które są określone w warunkach technicznych dozoru technicznego;
- 2) nowy eksploatujący poinformuje organ jednostki dozoru technicznego o zmianie eksploatującego urządzenie techniczne.

Art. 16. 1. Oznaczeniu znakiem dozoru technicznego, o którym mowa w art. 15 ust. 1, podlegają urządzenia techniczne dopuszczone do obrotu na podstawie decyzji o dopuszczeniu do obrotu, wydanej przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

2. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego może, na wniosek wytwarzającego, wydać decyzję, o której mowa w ust. 1, jeżeli urządzenie techniczne objęte dozorem technicznym uproszczonym jest produkowane seryjnie na podstawie tej samej dokumentacji i według tej samej technologii oraz jest sprzedawane w stanie przygotowanym do eksploatacji.

3. Wydanie decyzji, o której mowa w ust. 1, powinno być poprzedzone przeprowadzeniem badania typu urządzenia.

4. Badanie, o którym mowa w ust. 3, polega na zbadaniu wybranego losowo urządzenia w zakresie zgodności wykonania urządzenia z uzgodnioną dokumentacją oraz przeprowadzeniu prób technicznych w warunkach gotowości do pracy, z zastrzeżeniem ust. 5, jeśli przewidują to warunki techniczne dozoru technicznego.

5. Urządzenie może być poddane dodatkowym badaniom specjalistycznym, włącznie z badaniami niszczącymi.

Art. 17. 1. Dokonanie naprawy lub modernizacji urządzenia technicznego, z wyjątkiem naprawy urządzeń, o których mowa w art. 15 ust. 1, wymaga uprzedniego uzgodnienia z organem właściwej jednostki dozoru technicznego.

2. Przepisy art. 14 stosuje się odpowiednio do urządzenia technicznego po jego naprawie lub modernizacji.

Art. 18. 1. W przypadku nieprzestrzegania przez eksploatującego przepisów o dozorcze technicznym organ właściwej jednostki dozoru technicznego wydaje decyzję o wstrzymaniu eksploatacji urządzenia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie stwierdzenia zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska.

3. Jeżeli urządzenie dopuszczone do obrotu stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska, organ właściwej jednostki dozoru technicznego wydaje decyzję o wycofaniu tego urządzenia z obrotu i wstrzymaniu jego wytwarzania.

4. Decyzję o wycofaniu urządzenia technicznego z obrotu z przyczyn określonych w ust. 3 organ właściwej jednostki dozoru technicznego podaje do publicznej wiadomości w formie komunikatu w środkach masowego przekazu.

5. Ponowne dopuszczenie do eksploatacji i obrotu urządzeń, o których mowa w ust. 1 i 3, następuje na zasadach określonych w art. 14 i art. 16.

Art. 19. Eksploatujący urządzenie techniczne jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić organ właściwej jednostki dozoru technicznego o każdym niebezpiecznym uszkodzeniu urządzenia lub nieszczęśliwym wypadku związanym z jego eksploatacją.

Art. 20. 1. Importer urządzeń technicznych oraz materiałów i elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji tych urządzeń jest obowiązany do uprzedniego uzgodnienia wymagań technicznych z organem właściwej jednostki dozoru technicznego, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

2. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego dokonuje uzgodnienia, o którym mowa w ust. 1, na wniosek importera.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera w szczególności oznaczenie wytwórcy i dostawcy oraz określenie:

- 1) dla urządzeń technicznych:
 - a) rodzaju i nazwy urządzenia,
 - b) typu urządzenia,
 - c) parametrów pracy urządzenia,
 - d) liczby urządzeń;
- 2) dla materiałów i elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji urządzeń technicznych:
 - a) rodzaju, gatunku i wymiarów materiału lub elementu,
 - b) przeznaczenia materiału lub elementu,
 - c) ilości materiałów lub elementów.

4. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego w trakcie uzgadniania, o którym mowa w ust. 1, określa:

- 1) wymagania w zakresie konstrukcji i wytwarzania urządzeń technicznych;
- 2) normy i przepisy, na podstawie których wytwarzane będą materiały i elementy stosowane do wytwarzania, naprawy lub modernizacji urządzeń technicznych;
- 3) zakres badań odbiorczych oraz przeprowadzającego te badania;

4) zakres dokumentacji technicznej.

5. Uzgodnienie, o którym mowa w ust. 1, nie zwalnia od obowiązku uzyskania decyzji, o których mowa w art. 9 i art. 14.

6. Warunkiem objęcia procedurą dopuszczenia do obrotu, w rozumieniu przepisów prawa celnego, urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu, wyprodukowanych za granicą, jest dołączenie do zgłoszenia celnego potwierdzenia dokonania uzgodnienia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 20a. Przepisów art. 8 ust. 1–3, art. 9, art. 13 ust. 1 pkt 4 oraz art. 20 nie stosuje się do urządzeń technicznych:

- 1) zgodnie z prawem wyprodukowanych lub dopuszczonych do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej albo w Republice Turcji;
- 2) zgodnie z prawem wyprodukowanych w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) będącym stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Art. 21. Dokumenty wydane za granicą, stwierdzające wykonanie badań urządzenia technicznego, mogą być uznane przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego, jeżeli:

- 1) przewidują to odpowiednie porozumienia zawarte między jednostkami dozoru technicznego a właściwą w danym państwie instytucją wykonującą funkcję dozoru technicznego lub
- 2) wymagania techniczne, na podstawie których urządzenie zostało zaprojektowane i wytworzone, zapewniają bezpieczeństwo nie mniejsze niż polskie przepisy o dozorze technicznym.

Art. 22. 1. Osoby odpowiedzialne za wytwarzanie, naprawę, modernizację i kontrolę jakości urządzeń technicznych oraz materiałów i elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji tych urządzeń powinny posiadać:

- 1) wyższe wykształcenie techniczne i co najmniej dwuletnią praktykę zawodową lub
- 2) *[wykształcenie średnie techniczne]* **<wykształcenie średnie techniczne lub średnie branżowe>** i co najmniej pięcioletnią praktykę zawodową oraz

Zmiana w pkt 2 w ust. 1 w art. 22 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).

3) znajomość norm, przepisów o dozorze technicznym i warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie prowadzonej działalności.

2. Osoby wykonujące czynności spawania, zgrzewania, lutowania oraz przeróbkę plastyczną i obróbkę cieplną w toku wytwarzania, naprawy i modernizacji urządzeń technicznych oraz wytwarzania elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji tych urządzeń obowiązane są posiadać zaświadczenia kwalifikacyjne potwierdzające umiejętność praktycznego wykonywania tych czynności oraz znajomość warunków technicznych dozoru technicznego, norm i przepisów prawnych w tym zakresie.

3. Przepis ust. 2 stosuje się do osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne.

4. W razie nieprzestrzegania przez osoby wymienione w ust. 2 i 3 warunków technicznych dozoru technicznego oraz norm i przepisów prawnych w tym zakresie, organ właściwej jednostki dozoru technicznego może:

- 1) zawiesić zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2, do czasu przeprowadzenia ponownego sprawdzenia kwalifikacji;
- 2) cofnąć zaświadczenie kwalifikacyjne.

Art. 23. 1. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego, na wniosek zainteresowanych osób, sprawdza kwalifikacje, o których mowa w art. 22 ust. 2 i 3, w drodze postępowania kwalifikacyjnego.

2. Postępowanie, o którym mowa w ust. 1, przeprowadzają komisje kwalifikacyjne powoływane przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

3. Za sprawdzenie kwalifikacji pobierane są opłaty od osób kierujących wnioskami o ich sprawdzenie.

4. Opłaty, o których mowa w ust. 3, pobierane są w wysokości 20% najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego przez ministra właściwego do spraw pracy, obowiązującego w dniu złożenia wniosku. Opłaty te stanowią przychód jednostek dozoru technicznego.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb sprawdzania kwalifikacji wymaganych przy obsłudze i konserwacji urządzeń technicznych;

- 2) rodzaje urządzeń technicznych, przy których obsłudze i konserwacji wymagane jest posiadanie kwalifikacji, uwzględniając stopień zagrożenia związanego z eksploatacją tych urządzeń;
- 3) wzór wniosku o sprawdzenie kwalifikacji.

Art. 24. 1. Czynności dozoru technicznego wykonują pracownicy jednostek dozoru technicznego, zwani dalej „inspektorami”, na podstawie upoważnienia wydanego przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego oraz legitymacji służbowej.

2. Czynności dozoru technicznego w jednostkach organizacyjnych Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego wykonują inspektorzy, którzy na podstawie odrębnych przepisów są uprawnieni do dostępu do informacji niejawnych.

Art. 25. Czynności dozoru technicznego inspektorzy wykonują u projektujących i wytwarzających urządzenia techniczne, a także wytwarzających materiały i elementy stosowane do ich wytwarzania, naprawy lub modernizacji oraz eksploatujących, naprawiających i modernizujących te urządzenia, zwanych dalej „przedsiębiorcami, u których są wykonywane czynności dozoru technicznego”.

Art. 26. Przedsiębiorca, u którego są wykonywane czynności dozoru technicznego, jest obowiązany zapewnić warunki do sprawnego ich wykonania oraz, na żądanie inspektora, przedstawić dokumenty i udzielić informacji koniecznych do prawidłowego wykonania tych czynności.

Art. 27. Inspektor nie podlega przeszukaniu przewidzianemu w wewnętrznych regulaminach przedsiębiorcy, u którego wykonuje czynności dozoru technicznego.

Art. 28. Inspektor jest uprawniony do:

- 1) wstępu za okazaniem upoważnienia i legitymacji służbowej, o których mowa w art. 24 ust. 1, bez potrzeby uzyskiwania przepustki, do pomieszczeń i obiektów, w których znajdują się urządzenia techniczne;
- 2) swobodnego poruszania się w tych pomieszczeniach i obiektach, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej;
- 3) dostępu do urządzeń technicznych;

- 4) ządania od przedsiębiorcy udzielania niezbędnych informacji i przedstawienia koniecznych dokumentów oraz wyników badań;
- 5) przeprowadzania w wyznaczonych terminach badań, prób i pomiarów oraz innych czynności potrzebnych do ustalenia stanu urządzenia technicznego, prawidłowości jego eksploatacji, naprawy lub modernizacji, a także prawidłowości wykonania określonych materiałów i elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji urządzenia technicznego;
- 6) wydawania zaleceń technicznych.

Art. 29. Czynności dozoru technicznego inspektorzy wykonują w obecności przedsiębiorcy lub osoby upoważnionej przez przedsiębiorcę.

Art. 30. Inspektorzy są obowiązani do przestrzegania przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujących u przedsiębiorcy.

Art. 31. Przedsiębiorca, u którego są wykonywane czynności dozoru technicznego, w celu sprawnego ich przeprowadzenia jest obowiązany zapewnić bezpieczne warunki pracy przez umożliwienie inspektorowi bezpiecznego dostępu do badanego urządzenia technicznego, w szczególności spowodowanie wstrzymania, w bezpośrednim otoczeniu badanego urządzenia, prac budowlanych, montażowych, remontowych i innych, mogących zagrażać bezpieczeństwu inspektora.

Art. 32. Inspektor ma prawo odmówić wykonania czynności dozoru technicznego w przypadku wystąpienia niewłaściwych warunków do ich przeprowadzenia, a w szczególności:

- 1) niedostatecznego stanu przygotowania urządzenia technicznego do badania;
- 2) niewłaściwego oświetlenia lub występowania oparów utrudniających widoczność;
- 3) przekroczenia dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy lub dopuszczalnej granicy niskich i wysokich temperatur.

Art. 33. 1. Inspektor sporządza protokół wykonania czynności dozoru technicznego.

2. Odbiór protokołu potwierdza podpisem przedsiębiorca lub osoba przez niego upoważniona. Jeden egzemplarz protokołu inspektor pozostawia u przedsiębiorcy.

3. Przedsiębiorca przechowuje zbiór protokołów dotyczących danego urządzenia technicznego, zwany „księgą rewizyjną urządzenia”.

Art. 34. 1. Za czynności jednostek dozoru technicznego, z wyłączeniem czynności wykonywanych przez Wojskowy Dozór Techniczny, o którym mowa w art. 48, pobierane są opłaty.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, uiszczają osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, na rzecz których wykonywane są czynności dozoru technicznego.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, uwzględniając w szczególności rodzaje urządzeń technicznych oraz czynności wykonywane przez jednostki dozoru technicznego, za które pobierane są opłaty.

Rozdział 3

Jednostki dozoru technicznego

Art. 35. 1. Tworzy się Urząd Dozoru Technicznego, zwany dalej „UDT”. UDT jest państwową osobą prawną.

2. Siedzibą UDT jest miasto stołeczne Warszawa.

3. UDT nie odpowiada za zobowiązania Skarbu Państwa, a Skarb Państwa nie odpowiada za zobowiązania UDT.

Art. 36. UDT podlega ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

Art. 37. Do zakresu działania UDT należy:

- 1) nadzór i kontrola przestrzegania przepisów o dozorcze technicznym, a także przepisów i zasad z zakresu bezpieczeństwa techniki, dotyczących urządzeń technicznych;
- 2) wykonywanie dozoru technicznego nad urządzeniami technicznymi, w zakresie określonym ustawą;
- 3) wydawanie decyzji w sprawach wynikających z wykonywania dozoru technicznego;

- 4) szkolenie pracowników dozoru technicznego;
- 5) prowadzenie ewidencji eksploatowanych urządzeń technicznych;
- 6) współpraca ze specjalistycznymi jednostkami dozoru technicznego w zakresie wykonywania dozoru technicznego;
- 7) inicjowanie działalności normalizacyjnej, współudział w opracowywaniu lub opracowywanie projektów warunków technicznych dozoru technicznego oraz norm określających zasady i warunki bezpiecznej pracy urządzeń technicznych;
- 8) analizowanie przyczyn i skutków uszkodzeń urządzeń technicznych oraz stała ocena stopnia zagrożenia stwarzanego przez te urządzenia;
- 9) inicjowanie przedsięwzięć oraz prac badawczych w zakresie bezpiecznej pracy urządzeń technicznych oraz prowadzenie w tym zakresie badań diagnostycznych i wykonywanie ekspertyz;
- 10) inicjowanie działalności mającej na celu podnoszenie zawodowych kwalifikacji wytwórców oraz użytkowników w zakresie bezpiecznej pracy urządzeń technicznych;
- 11) popularyzowanie zagadnień związanych z bezpieczną pracą urządzeń technicznych oraz organizowanie doradztwa w tym zakresie;
- 12) współpraca międzynarodowa w zakresie zagadnień dotyczących bezpiecznej pracy urządzeń technicznych;
- 13) współpraca z instytucjami polskimi i zagranicznymi w zakresie działań zmierzających do harmonizacji przepisów dozoru technicznego z wymaganiami Unii Europejskiej;
- 14) uzgadnianie programów szkolenia osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne;
- 15) sprawdzanie kwalifikacji osób wytwarzających, naprawiających, modernizujących, obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne oraz osób wykonujących badania nieniszczące;
- 16) certyfikowanie systemów jakości dotyczących urządzeń technicznych;
- 17) występowanie z wnioskami o zmianę wysokości opłat za czynności jednostek dozoru technicznego;
- 18) wykonywanie zadań określonych w przepisach ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 478);

- 19) kontrola spełniania obowiązków, o których mowa w art. 23r ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.²⁾).

Art. 38. 1. Organem UDT jest Prezes, powoływany przez ministra właściwego do spraw gospodarki, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Minister właściwy do spraw gospodarki odwołuje Prezesa.

1a. Stanowisko Prezesa może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;
- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Urzędu Dozoru Technicznego.

1b. Informację o naborze na stanowisko Prezesa ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 984 i 1238, z 2014 r. poz. 457, 490, 900, 942, 1101 i 1662, z 2015 r. poz. 151, 478, 942, 1618, 1893, 1960 i 2365 oraz z 2016 r. poz. 266, 831, 925, 1052 i 1165.

1c. Termin, o którym mowa w ust. 1b pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

1d. Nabór na stanowisko Prezesa przeprowadza zespół, powołany przez ministra właściwego do spraw gospodarki, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

1e. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 1d, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

1f. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 1e, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

1g. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

1h. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

1i. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;

- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

1j. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

2. Prezes kieruje UDT i reprezentuje go na zewnątrz.

3. Prezes UDT składa roczne sprawozdania z działalności UDT ministrowi właściwemu do spraw gospodarki do dnia 30 czerwca roku następnego.

4. Wiceprezesa UDT powołuje, na wniosek Prezesa, minister właściwy do spraw gospodarki, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Minister właściwy do spraw gospodarki odwołuje wiceprezesa UDT.

5. Zespół przeprowadzający nabór na stanowisko, o którym mowa w ust. 4, powołuje Prezes.

6. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowisko, o którym mowa w ust. 4, stosuje się odpowiednio ust. 1a–1j.

Art. 39. 1. UDT wykonuje zadania, o których mowa w art. 37, przy pomocy oddziałów terenowych UDT, zwanych dalej „oddziałami UDT”.

2. Oddziałami UDT kierują dyrektorzy, powoływani i odwoływani przez Prezesa UDT.

Art. 40. UDT i podległe mu oddziały wykonują dozór techniczny nad urządzeniami technicznymi objętymi ustawą, z wyłączeniem urządzeń podlegających dozorowi technicznemu specjalistycznych jednostek dozoru technicznego.

Art. 41. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, nadaje UDT statut.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, określi w szczególności: strukturę organizacyjną UDT, siedziby jego oddziałów terenowych i zasady udzielania pełnomocnictw.

Art. 42. 1. Tworzy się Transportowy Dozór Techniczny, zwany dalej „TDT”. TDT jest państwową osobą prawną.

2. Siedzibą TDT jest miasto stołeczne Warszawa.

3. TDT nie odpowiada za zobowiązania Skarbu Państwa, a Skarb Państwa nie odpowiada za zobowiązania TDT.

Art. 43. TDT podlega ministrowi właściwemu do spraw transportu.

Art. 44. 1. Do zakresu działania TDT należy:

- 1) wykonywanie dozoru technicznego nad:
 - a) urządzeniami technicznymi zainstalowanymi na obszarze kolejowym, w kolejowych pojazdach szynowych oraz na bocznicach kolejowych,
 - b) osobowymi i towarowymi kolejami linowymi oraz wyciągami narciarskimi,
 - c) zbiornikami, w tym cysternami wykorzystywanymi w ruchu kolejowym, drogowym i żegludze śródlądowej,
 - d) urządzeniami technicznymi:
 - znajdującymi się na statkach morskich i żegludze śródlądowej,
 - znajdującymi się na pontonach,
 - znajdującymi się w dokach,
 - znajdującymi się na terenie portów i przystani morskich oraz żegludze śródlądowej,
 - związanymi z żeglugą morską i śródlądową, w szczególności urządzeniami ciśnieniowymi, bezciśnieniowymi zbiornikami (cysternami) i dźwignicami,
 - e) urządzeniami technicznymi w ciągach technologicznych portowych baz przeładunkowych oraz urządzeniami technicznymi stanowiącymi wyposażenie innych stanowisk usytuowanych na terenie przeznaczonym do prac przeładunkowych i innych czynności wchodzących w zakres obsługi żegludgi morskiej;
- 2) wydawanie świadectw dopuszczenia pojazdów do przewozu niektórych materiałów niebezpiecznych, na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) wydawanie decyzji w sprawach wynikających z wykonywania dozoru technicznego nad urządzeniami technicznymi, o których mowa w pkt 1;
- 4) prowadzenie ewidencji eksploatowanych urządzeń technicznych, o których mowa w pkt 1;
- 5) szkolenie pracowników TDT;

- 6) wykonywanie zadań, o których mowa w art. 37 pkt 8–16, w zakresie urządzeń określonych w pkt 1;
- 7) wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.³⁾);
- 8) kontrola spełniania obowiązków, o których mowa w art. 23r ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

2. Wykonywanie dozoru technicznego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. d, nie obejmuje statków, na których urządzenia techniczne są objęte nadzorem technicznym instytucji klasyfikacyjnej.

Art. 45. 1. Organem TDT jest Dyrektor, powoływany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw transportu.

2. Dyrektor kieruje TDT i reprezentuje go na zewnątrz.

3. Dyrektor składa roczne sprawozdanie z działalności TDT ministrowi właściwemu do spraw transportu w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego.

4. Zastępców Dyrektora TDT powołuje i odwołuje, na wniosek Dyrektora TDT, minister właściwy do spraw transportu.

Art. 46. 1. TDT wykonuje zadania, o których mowa w art. 44, przy pomocy oddziałów terenowych.

2. Oddziałami terenowymi, o których mowa w ust. 1, kierują kierownicy, powoływani i odwoływani przez Dyrektora TDT.

Art. 47. 1. Minister właściwy do spraw transportu, w drodze rozporządzenia, nadaje TDT statut.

2. Minister właściwy do spraw transportu, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, określi w szczególności: szczegółowy zakres działania TDT, jego strukturę organizacyjną, siedziby jego oddziałów terenowych i zasady udzielania pełnomocnictw.

Art. 48. Tworzy się Wojskowy Dozór Techniczny, zwany dalej „WDT”. WDT jest państwową jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej.

Art. 49. WDT podlega Ministrowi Obrony Narodowej.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1448, z 2013 r. poz. 700, 991, 1446 i 1611, z 2014 r. poz. 312, 486, 529, 768, 822 i 970 oraz z 2015 r. poz. 211, 541, 591, 933, 1038 i 1045.

Art. 50. 1. Do zakresu działania WDT należy:

- 1) wykonywanie dozoru technicznego nad urządzeniami technicznymi zainstalowanymi i eksploatowanymi w:
 - a) jednostkach organizacyjnych Ministra Obrony Narodowej,
 - b) przedsiębiorstwach, dla których Minister Obrony Narodowej jest organem założycielskim;
- 2) wydawanie decyzji w sprawach wynikających z wykonywania dozoru technicznego nad urządzeniami technicznymi, o których mowa w pkt 1;
- 3) współpraca międzynarodowa w zakresie zagadnień dotyczących bezpiecznej pracy urządzeń technicznych, o których mowa w pkt 1;
- 4) wydawanie świadectw dopuszczenia pojazdów do przewozu niektórych materiałów niebezpiecznych, na podstawie odrębnych przepisów.

2. Minister Obrony Narodowej może określić, w drodze rozporządzenia, urządzenia techniczne inne niż określone w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 2 i 3, które będą podlegały dozorowi technicznemu WDT, jeżeli urządzenia takie występują wyłącznie w jednostkach określonych w ust. 1 pkt 1.

Art. 51. 1. Organem WDT jest Szef WDT, powoływany i odwoływany przez Ministra Obrony Narodowej.

2. Szef WDT kieruje WDT i reprezentuje go na zewnątrz.

3. Szef WDT składa roczne sprawozdanie z działalności WDT Ministrowi Obrony Narodowej w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego.

Art. 52. 1. WDT wykonuje zadania, o których mowa w art. 50 ust. 1, przy pomocy delegatur.

2. Delegaturami, o których mowa w ust. 1, kierują szefowie powoływani i odwoływani, na wniosek Szefa WDT, przez Ministra Obrony Narodowej.

Art. 53. 1. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres działania oraz organizację WDT.

2. Minister Obrony Narodowej, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, uwzględni w szczególności strukturę organizacyjną oraz siedziby delegatur.

Art. 54. 1. Specjalistyczne jednostki dozoru technicznego wykonują dozór techniczny nad urządzeniami technicznymi o szczególnej konstrukcji, przeznaczeniu lub sposobie eksploatacji, w zakresie określonym w art. 5 ust. 1, oraz nad innymi urządzeniami technicznymi w toku ich eksploatacji, napraw i modernizacji, jeżeli urządzenia te podlegają właściwości tych organów.

2. Właściwi ministrowie, którym podlegają specjalistyczne organy dozoru technicznego, ustalają, w drodze rozporządzenia, dla urządzeń technicznych o szczególnej konstrukcji, sposobie eksploatacji lub przeznaczeniu, objętych dozorem technicznym tych organów, warunki techniczne dozoru technicznego w zakresie określonym w art. 8 ust. 4 oraz rodzaje specjalistycznych urządzeń, przy których obsłudze i konserwacji wymagane jest posiadanie szczególnych kwalifikacji.

3. Właściwi ministrowie, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, uwzględnią w szczególności wymagania dotyczące konstrukcji, obliczeń wytrzymałościowych, wykonania, osprzętu, oznaczeń, materiałów i elementów, naprawy lub modernizacji, zakresu badań technicznych urządzeń i elementów, terminów badań okresowych, rodzaju dokumentacji niezbędnej do objęcia dozorem i potwierdzenia prawidłowości wykonania, spawania, zgrzewania, lutowania, przeróbki plastycznej i obróbki cieplnej, badań nieniszczących oraz obsługi i konserwacji.

Rozdział 4

Gospodarka finansowa jednostek dozoru technicznego

Art. 55. 1. UDT prowadzi samodzielną gospodarkę finansową.

2. Przychodami UDT są:

- 1) przychody z opłat, o których mowa w art. 34 ust. 1;
- 2) inne przychody.

3. Koszty działalności UDT, w tym wynagrodzenia pracowników, pokrywane są z przychodów, o których mowa w ust. 2.

4. Wynagrodzenie Prezesa UDT ustala minister właściwy do spraw gospodarki.

Art. 55a. 1. Prezes UDT może umorzyć w całości lub w części, odroczyć lub rozłożyć na raty spłatę należności publicznoprawnych lub cywilnoprawnych UDT, jeżeli spełniony będzie co najmniej jeden z warunków:

- 1) należności nie odzyskano w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego albo upadłościowego;
- 2) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, które zostało udokumentowane, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji należności, lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne;
- 3) łączna kwota należności od jednego podmiotu nie przekracza 100 zł;
- 4) nie można ustalić miejsca zamieszkania lub pobytu dłużnika będącego osobą fizyczną, albo dłużnik zmarł, nie pozostawiając żadnego majątku, lub pozostawił ruchomości niepodlegające egzekucji na podstawie odrębnych przepisów, albo pozostawił przedmioty codziennego użytku domowego, których łączna wartość nie przekracza kwoty stanowiącej trzykrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w roku poprzedzającym umorzenie, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” dla celów naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych;
- 5) egzekucja należności zagraża ważnym interesom dłużnika, w tym jego egzystencji, lub zachodzi ważny interes publiczny;
- 6) dłużnik będący osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej został wykreślony z właściwego rejestru, przy jednoczesnym braku majątku, z którego można by egzekwować należności UDT.

2. Termin spłaty całości lub części należności UDT może być odroczony albo spłata całości lub części tych należności może być rozłożona na raty, jeżeli ich egzekucja okresowo zagraża ważnym interesom dłużnika, w tym jego egzystencji, przy czym istnieje uzasadnione przypuszczenie, że dłużnik te należności w późniejszym terminie zwróci.

3. Umorzenie należności UDT, za które dłużnicy są odpowiedzialni solidarnie, może nastąpić, jeżeli okoliczności uzasadniające umorzenie zachodzą co do wszystkich dłużników.

4. Umorzenie należności UDT, odroczenie lub rozłożenie na raty ich spłaty następuje na wniosek dłużnika.

5. Prezes UDT może umorzyć należność bez wniosku dłużnika w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4 i 6.

6. W przypadku gdy kwota podlegająca umorzeniu przekracza 5000 zł, informacja o tym umorzeniu, obejmująca nazwę i siedzibę dłużnika będącego osobą prawną lub imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania dłużnika będącego osobą fizyczną, cel udzielenia pomocy finansowej, przyczynę oraz kwotę umorzenia, jest informacją publiczną w rozumieniu przepisów o dostępie do informacji publicznej i jest niezwłocznie udostępniana w Biuletynie Informacji Publicznej.

Art. 55b. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 55a ust. 4, zawiera w szczególności:

- 1) nazwę, siedzibę i adres albo imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres oraz, o ile posiada, numer identyfikacji podatkowej (NIP) albo numer PESEL wnioskodawcy;
- 2) kwotę należności, z wyodrębnieniem odsetek;
- 3) podanie przyczyny ubiegania się o umorzenie całości lub części zadłużenia, odroczenia lub rozłożenia na raty jego spłaty;
- 4) informację o aktualnej sytuacji majątkowej dłużnika;
- 5) informację, czy wnioskodawcy już umarzano należność UDT, odraczano lub rozkładano na raty jej spłatę.

2. Wniosek o odroczenie, rozłożenie na raty spłaty lub częściowe umorzenie należności, powinien zawierać także:

- 1) proponowane terminy i kwoty spłaty zadłużenia;
- 2) wskazanie źródeł pokrycia spłat zadłużenia w terminach, o których mowa w pkt 1.

3. Do wniosków o umorzenie lub częściowe umorzenie, odroczenie lub rozłożenie na raty spłaty należności wnioskodawca dołącza dokumenty potwierdzające lub uzasadniające okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 4.

4. Prezes UDT może zwrócić się do wnioskodawcy o uzupełnienie dokumentów, o których mowa w ust. 3, w terminie 14 dni.

5. W przypadku niedotrzymania przez wnioskodawcę terminu, o którym mowa w ust. 4, wniosek nie podlega rozpatrzeniu.

6. Wniosek o odroczenie, rozłożenie na raty spłaty lub umorzenie należności składa się w siedzibie UDT.

7. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, wniesiony po upływie terminu płatności należności, pozostawia się bez rozpoznania.

8. Nadanie wniosku u operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113, 1250, 1823 i 1948) jest równoznaczne ze złożeniem wniosku do Prezesa UDT.

Art. 55c. 1. Umorzenie należności UDT, odroczenie lub rozłożenie na raty ich spłaty następuje na podstawie umowy zawartej między UDT a dłużnikiem, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 55a ust. 1 pkt 1–4 i 6.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) przedmiot umowy;
- 3) termin realizacji umowy;
- 4) kwotę należności;
- 5) warunki spłaty pozostałej części należności – w przypadku umorzenia ich w części;
- 6) warunki i terminy spłaty należności – w przypadku odroczenia lub rozłożenia spłaty na raty.

3. W sprawach nieuregulowanych w umowie, o której mowa w ust. 1, mają zastosowanie przepisy prawa cywilnego.

4. W przypadkach, o których mowa w art. 55a ust. 1 pkt 1–4 i 6, umorzenie należności następuje w formie jednostronnego oświadczenia woli.

5. Przepisy ust. 1–4 oraz art. 55a i art. 55b stosuje się odpowiednio do umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty odsetek od tych należności oraz do umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłat innych należności ubocznych.

Art. 55d. 1. Prezes UDT może udzielać określonych w art. 55a ust. 1 ulg w spłacie należności UDT, które:

- 1) nie stanowią pomocy publicznej;

- 2) stanowią pomoc *de minimis* albo pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie – w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy w ramach zasady *de minimis*;
- 3) stanowią pomoc publiczną:
 - a) mającą na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi,
 - b) mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce,
 - c) zgodną z zasadami rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, której dopuszczalność została określona przez właściwe organy Unii Europejskiej, udzielaną na przeznaczenia inne niż wymienione w lit. a i b.

2. W przypadku pomocy publicznej określonej w ust. 1 pkt 3 lit. a i b ulgi, o których mowa w art. 55a ust. 1, mogą być udzielane, jeżeli w przepisach odrębnych zostały określone szczegółowe warunki udzielania tej pomocy zapewniające jej zgodność z zasadami rynku wewnętrznego Unii Europejskiej.

3. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, przeznaczenia pomocy, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. c, udzielanej w formie ulg w spłacie zobowiązań z tytułu należności UDT, o których mowa w art. 55a ust. 1, oraz szczegółowe warunki udzielania tych ulg, mając na uwadze dopuszczalność i warunki udzielania pomocy państwa określone przez właściwe organy Unii Europejskiej.

Art. 56. 1. Podstawą gospodarki finansowej UDT jest roczny plan finansowy UDT, którego projekt zatwierdza Prezes UDT w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.

2. Zasady prowadzenia rachunkowości przez UDT określają odrębne przepisy.

Art. 57. UDT finansuje inwestycje ze środków własnych.

Art. 58. Wynik finansowy UDT i jego podział zatwierdza Prezes UDT, zgodnie z odrębnymi przepisami.

Art. 59. 1. UDT tworzy następujące fundusze:

- 1) fundusz podstawowy;
- 2) fundusz z aktualizacji wyceny środków trwałych;
- 3) zakładowy fundusz świadczeń socjalnych;
- 4) zakładowy fundusz nagród.

2. Zasady tworzenia funduszu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, regulują odrębne przepisy.

3. Zakładowy fundusz nagród stanowi 8,5% funduszu płac.

4. Fundusz podstawowy odzwierciedla wartość majątku wygospodarowanego w wyniku działalności prowadzonej przez UDT.

5. Fundusz podstawowy zwiększa się o:

- 1) część zweryfikowanego zysku bilansowego za poprzedni rok obrotowy;
- 2) wartość składników majątkowych przejętych nieodpłatnie na podstawie decyzji i orzeczeń właściwych organów lub na podstawie odrębnych przepisów.

6. Fundusz podstawowy zmniejsza się o wartość składników majątkowych przekazanych nieodpłatnie na podstawie decyzji i orzeczeń właściwych organów lub na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 60. 1. Zweryfikowany zysk UDT przeznacza się na:

- 1) fundusz podstawowy – 70%;
- 2) wpłatę do budżetu – 30%.

2. Stratę stanowiącą wynik finansowy UDT wykazuje się jako zmniejszenie funduszu podstawowego.

Art. 61. 1. TDT prowadzi samodzielną gospodarkę finansową. Przepisy art. 55 ust. 2 i 3, art. 55a–55d, art. 56 ust. 2, art. 57 oraz art. 59–60 stosuje się odpowiednio.

2. Wynagrodzenie Dyrektora TDT ustala minister właściwy do spraw transportu.

3. Podstawą gospodarki finansowej TDT jest roczny plan finansowy, którego projekt zatwierdza minister właściwy do spraw transportu i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.

4. Minister właściwy do spraw transportu zatwierdza wynik finansowy i jego podział.

Art. 62. WDT jest finansowany z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.

Rozdział 5

Przepisy karne

Art. 63. 1. Kto dopuszcza do eksploatacji urządzenie techniczne:

- 1) bez otrzymania decyzji organu właściwej jednostki dozoru technicznego o dopuszczeniu urządzenia do eksploatacji lub obrotu,
 - 2) wbrew decyzji organu właściwej jednostki dozoru technicznego o wstrzymaniu eksploatacji lub wycofaniu z obrotu urządzenia technicznego,
- podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

2. Tej samej karze podlega ten, kto przerabia urządzenie techniczne bez zgody organu właściwej jednostki dozoru technicznego.

Art. 64. Kto:

- 1) uniemożliwia lub utrudnia wykonywanie czynności, o których mowa w art. 14 ust. 2,
- 2) nie wykonuje obowiązku zawiadomienia organu właściwej jednostki dozoru technicznego o niebezpiecznym uszkodzeniu urządzenia technicznego lub nieszczęśliwym wypadku związanym z eksploatacją urządzenia technicznego,

podlega karze grzywny.

Art. 65. Postępowanie w sprawach określonych w art. 64 następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, na podstawie wniosku o ukaranie złożonego przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 66–68. (pominięte)

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 69. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy likwiduje się Urząd Dozoru Technicznego utworzony na podstawie ustawy z dnia 19 listopada 1987 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 36, poz. 202, z późn. zm.⁴⁾).

2. Obowiązki i zadania likwidatora Urzędu Dozoru Technicznego powierza się ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

3. Wierzytelności i zobowiązania Urzędu Dozoru Technicznego stają się wierzytelnościami i zobowiązaniami UDT.

4. Likwidator sporządza bilans zamknięcia.

Art. 70. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki wyposaży UDT w nieruchomości, które w dniu wejścia w życie ustawy znajdowały się w trwałym zarządzie Urzędu Dozoru Technicznego.

2. Wyposażenie, o którym mowa w ust. 1, polega na oddaniu UDT, w drodze umowy, nieruchomości w użytkowanie wieczyste bez obowiązku wnoszenia pierwszej opłaty oraz na nieodpłatnym przeniesieniu własności budynków i urządzeń znajdujących się na tych nieruchomościach.

3. Umowa, o której mowa w ust. 2, stanowi podstawę wpisu w księdze wieczystej.

Art. 71. 1. Do dnia powołania Prezesa UDT, o którym mowa w art. 38 ust. 1, jego funkcje sprawuje Prezes Urzędu Dozoru Technicznego powołany w trybie ustawy, o której mowa w art. 69 ust. 1.

2. Z dniem powołania Prezesa UDT, o którym mowa w art. 38 ust. 1, wygasa akt powołania Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego.

Art. 72. Stroną stosunków pracy pracowników zatrudnionych w Urzędzie Dozoru Technicznego działającym na podstawie ustawy, o której mowa w art. 69 ust. 1, staje się, na zasadach określonych w art. 23¹ Kodeksu pracy, UDT.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. Nr 104, poz. 515, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 64, poz. 406, Nr 88, poz. 554 i Nr 141, poz. 943 oraz z 2000 r. Nr 43, poz. 489.

Art. 73. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy likwiduje się specjalistyczne jednostki dozoru technicznego podległe ministrowi właściwemu do spraw transportu.

2. Obowiązki i zadania likwidatora jednostek, o których mowa w ust. 1, powierza się ministrowi właściwemu do spraw transportu.

3. TDT przejmuje składniki majątkowe, środki pieniężne, wierzytelności i zobowiązania, a także prowadzone dotychczas sprawy wraz z aktami likwidowanych jednostek, o których mowa w ust. 1.

4. Pracownicy likwidowanych jednostek, o których mowa w ust. 1, stają się z dniem wejścia w życie ustawy pracownikami TDT.

Art. 74. 1. Minister właściwy do spraw transportu wyposaży TDT w nieruchomości, które w dniu wejścia w życie ustawy znajdowały się w trwałym zarządzie specjalistycznych jednostek dozoru technicznego, o których mowa w art. 73 ust. 1.

2. Wyposażenie, o którym mowa w ust. 1, polega na oddaniu TDT, w drodze umowy, nieruchomości w użytkowanie wieczyste bez obowiązku wnoszenia pierwszej opłaty oraz na nieodpłatnym przeniesieniu własności budynków i urządzeń znajdujących się na tych nieruchomościach.

3. Umowa, o której mowa w ust. 2, stanowi podstawę wpisu w księdze wieczystej.

Art. 75. 1. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez okres 18 miesięcy, obowiązują dotychczasowe przepisy wykonawcze, o ile nie są sprzeczne z przepisami tej ustawy.

2. Zaświadczenia kwalifikacyjne wydane na podstawie przepisów dotychczasowych zachowują moc przez okres w nich oznaczony.

Art. 76. W sprawach wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 77. Ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o Urzędzie Dozoru Technicznego, należy przez to rozumieć UDT utworzony niniejszą ustawą.

Art. 78. Traci moc ustawa z dnia 19 listopada 1987 r. o dozorze technicznym (Dz. U. Nr 36, poz. 202, z późn. zm.⁵⁾).

Art. 79. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r., z wyjątkiem art. 69 ust. 2 i art. 73 ust. 2, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia⁶⁾.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. Nr 104, poz. 515, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 64, poz. 406, Nr 88, poz. 554 i Nr 141, poz. 943 oraz z 2000 r. Nr 43, poz. 489.

⁶⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 31 grudnia 2000 r.